

Ndotja e ajrit dhe pirja e duhanit janë të pakrahasueshme

Përbërja kimike e ndotjes së ajrit dhe cigareve është e ndryshme, por shumica e përbërësit që ato përmbajnë ndotësit e ajrit dhe cigaret janë kancerogjene, thotë mjeku Dejan Dokiç.

Ajri në Kairo është aq shumë i ndotur sa që qëndrimi një ditë i banorëve në këtë vend mund të krahasohet me një kuti me cigare të pira. A mund të bëhet kështu krahasimi kurë bëhet fjalë për ndotjen në Shkup?

Sipas mjekëve, asnjë ndotje e ajrit në vende të ndryshme nuk mundet të jetë aq intensive sa tymi i cigareve të cilët në vete e shtinë duhanpirësit..

- Nëse ndotja e ajrit mban rreziqe për shëndetin të cilët vijnë deri në aerosedimentet si monoksid i karbonit në vende ku ka më shumë përqendrim të trafikut, edhe pse automjetet e sotëm prodhohen teknik-teknologjike me cilësi të larta dhe karburante të cilat nuk janë aq të dëmshme, ende ekzistojnë disa parametra sipas të cilave e bëjnë ajrin të ndotur dhe të dëmshëm për shëndetin e njeriut ku gjendet mbi intensitetin e lartë këtyre gazrave të dëmshme- thotë mjekja Vesna Spirova, udhëheqëse e repartit për mjekësi sociale në Qendrën e shëndetit publik-shkup.

Vesna Spirova, centar za javno zdravje (Foto: Телеграф.мк/Влатко Перковски)

Megjithatë, ajo shtoi se ekspozimi i njeriut në ndotjen e ajrit duhet të monitorohet në baza ditore dhe vazhdimisht të analizohet se si ajo ndikon në trupin e njeriut, posaçërisht për shkak që intensiteti i ndotjes së ajrit nuk është i njëjtë në periudhën gjatë ditës por as gjatë gjithë vitit.

- Mbrojtja nga ndotja e ajrit, të cilat qytetarët mund të zgjedhin nëse do të jenë të ekspozuar ndaj tij apo jo, për shkak se duhet të funksionojnë në mesin ku jetojnë, duhen të jetë përgjegjësi e madhe e autoriteteve lokale dhe autoritetet qendrore të cilët duhen të gjejnë mënyrë efektive dhe afatgjate për kryerjen e këtij problemi-potencion Spirova.

Në kërkimet Organizatës Botërore Shëndetësore- agjencia internacionale për hulumtime të kancerit e numëroi ndotjen e ajrit si kancerogjene.

(Фото: Телеграф.мк/Радован Вујовиќ)

- Ajrin të cilin e thithim bëhet edhe më i ndotur me përzierje të së substancave si kancerogjen- është në raport. **Dëmi nga ajri i ndotur është më i rrezikshëm se pirja pasive e duhanit, numërohet në raport.**

Por, pavarësisht nga përpjekjet për të bërë një krahasim në mes asaj ndikimin më të dëmshëm në organizmin e njeriut - ndotjen e ajrit apo pirja e duhanit – **pulmologët theksojnë se ky krahasim do të ishte jo serioz sepse të dy faktorët ndikojnë ndryshe dhe mbajnë substance toksike të cilat nuk janë të krahasuara, dhe janë të rrezikshme dhe kancerogjen.** – Pirja, pirja e duhanit në ambiente të mbyllura dhe pirja pasive përfaqësojnë ndotje të brendshme. Përbërja kimike e ajrit të ndotur dhe të cigareve janë të ndryshme, por një numër më i madh i përbërjeve të cilët i përmban edhe ajri i ndotur dhe cigaret janë kancerogjene- thot Dejan Dokiќ

Дејан Докиќ конгрес доктори имунологи алергологи
(Фото: Телеграф.мк/Влатко Перковски)

Sipas tij, më i rrezikshëm në ekspozimit ndaj ndotjes së ajrit është e përkeqëson situatën e sëmundjeve kronikë nga astma, bronkit dhe sëmundjeve të tjera të mushkërive, si dhe zhvillimin mbi-ndjeshmërinë të rrugëve të frymëmarrjes dhe në njerëz të shëndetshëm të cilët më vonë bëhen më të ndjeshëm ndaj infeksioneve. Sipas mjekëve amerikanë që punojnë në hulumtim në lidhje me ndotjen e ajrit të dëmshme dhe dëmet e shkaktuara nga pirja e duhanit, është krahasimi i pavlerë duke thënë se ekspozimi ndaj ajrit të ndotur është e njëjtë si pirja prej pesë deri dhjet cigare në ditë sepse i minimizon efektet nga të dy punët.

Dhe sipas mjekut Oliver Zafirovski, krahasimet për organizmin e dëmtuar nga ndotja dhe nga cigaret janë jo reale dhe mund të favorizojnë kompani të zgjedhur dhe në atë të jenë të njëanshme pavarësisht a bëhet fjalë për industri apo kompani për prodhimin e cigareve, në varësi se kush është klienti.

(Фото: Телеграф.мк/Влатко Перковски)

Sipas mjekes Spirova,dallimi në mes të dëmshmes për shëndetin nga ndotja e ajrit dhe nga pirja e duhanit është e qartë.

- Nëse ndotja e ajrit nuk është zgjedhje e individit,te pirja e duhanit bëhet fjalë për përgjegjësi individuale dhe marrja e faktorëve të rrezikshëm të cilët janë të pashmangshme- përfundon Spirova.

Sipas stacioneve për cilësinë e ajrit,sot në Shkup ekziston prani e lartë e PM 10 grimcat e suspenduara në ajër më së shumti në Karposh,Qendër,Lisiqe dhe Gazi Babë. Tetova është ngjyrosur me ngjyrë violete, ka prani të shumtë të PM 10 grimca, ndërsa në Manastir nuk kemi të dhëna.

Në fillim të muajit „Makstill“ vendoi çelësin deri sa të instalojë filtra, por Jughromi i Tetovës vazhdon me punë. Banorët e Manastirit dje përmes protestës kërkuan jetese më të mirë dhe më të përgjegjshëm të jenë të termocentralit REK "Bitola".